

100 miljoen euro voor het technische vmbo-onderwijs

In het voorjaar van 2018 maakte het kabinet bekend om met ingang van 2020 vier jaar lang jaarlijks 100 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het technisch vmbo-onderwijs. Scholen binnen het voortgezet onderwijs met een technisch vmbo-profiel (BWI, PIE, M&T, M&L, VKR)* kregen tot 1 april 2019 de tijd om een projectplan, inclusief een begroting, in te dienen.

Aan deze plannen zijn de volgende voorwaarden gesteld:

- De plannen dienen regionaal te zijn, dat wil zeggen dat tenminste twee vmbo-scholen met elkaar samenwerken.
- Bij het samenwerkingsverband hoort ook een ROC betrokken te zijn.
- Het bedrijfsleven in de regio moet eveneens betrokken zijn bij de plannen en tenminste 10% co-financiering bijdragen (cash or in kind).

** BWI = bouwen, wonen, interieur, PIE = produceren, installeren, energie, M&T = mobiliteit & transport, MT = maritieme techniek en VKR = vakmanschapsroute.*

Sterk Techniek Onderwijs in Zeeland

De bestuurders van de Zeeuwse vmbo-scholen besloten om één ambitieus Zeeuws plan te ontwikkelen, met provinciale en regionale activiteiten. Met dit plan kan maatwerk worden geboden en dus nauw worden samengewerkt met het provinciale én het lokale bedrijfsleven. Bij de ontwikkeling werden ook Scalda en Huis van de Techniek betrokken. Penvoerder voor de Zeeuwse plannen is Mondia Scholengroep.

De beschikbare middelen worden toegekend aan de hand van het aantal leerlingen dat op 1 oktober 2018 ingeschreven stond voor één van de technische vmbo-profielen. De vereiste co-financiering uit het bedrijfsleven is beschikbaar gesteld door de volgende branche-organisaties en vertegenwoordigers:

- Otib
- Koninklijke Metaal Unie
- Bouwend Zeeland

- Zeeland Connect (logistieke sector)
- Zeeuwse Procesindustrie
- VNO-NCW - Zeeland

De co-financiering zal voor een belangrijk deel gerealiseerd worden door middel van de bijdragen die het bedrijfsleven nu al levert aan het onderwijs in de vorm van onder andere bedrijfsbezoeken, gastlessen en de vele activiteiten die in samenwerking met Huis van de Techniek georganiseerd worden.

De penvoerder kon op 31 maart 2019 het resultaat, na hard werken en veel overleggen, indienen bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Na beantwoording van een aantal aanvullende vragen kwam op 1 juli 2019 het bericht dat de Zeeuwse plannen waren goedgekeurd. Een belangrijk (en bijzonder) aspect aan de plannen is dat Zeeland - voorsnog - de enige regio in Nederland is met een provinciebrede visie en aanpak.

Een provinciaal plan in drie regio's

Tussen het Zeeuwse plan voor Sterk Techniekonderwijs en het Techniekpact Zeeland bestaat een sterk verband. In het Techniekpact Zeeland (2017) zijn door het regionale bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen de belangrijkste speerpunten en ambities benoemd die van groot belang worden geacht voor de continuïteit en toekomst van de Zeeuwse economie.

Het Zeeuwse plan is verdeeld in vier subplannen. Naast de regionale subplannen (Oosterschelderegio, Walcheren, Zeeuws-Vlaanderen) zijn er ook vier 'Zeeuws-brede actielijnen' benoemd:

- Verbreding en intensivering van de instroom vanuit basisonderwijs in technisch georiënteerd voortgezet onderwijs.
- Versterking van de uitstroom techniek voor leerlingen speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.
- Onderzoek naar een nieuw vmbo-profiel, wat aansluit bij het DNA van Zeeland, Maritieme Techniek en Logistiek.
- Het aanpakken van het tekort aan techniekdocenten en -instructeurs, o.a. door hybride opleidingen.

De regionale plannen kennen de volgende doelstellingen:

Oosterschelderegio:

- Versterken van de relevantie en aantrekkelijkheid van de technische profielen (binnen en buiten de school) in samenwerking met het techniek gerelateerde bedrijfsleven en het mbo:
 - Basis op orde.
 - Aantrekkelijk maken van huidige technische profielen.
 - Optimaliseren en uitbreiden van keuzevakken.
 - Ontwikkelen van innovatieve technieken en didactiek.
- Versterken van de loopbaanoriëntatie in de onderbouw op b-/k-/g-niveau en in de niet-technische profielen voor alle leerwegen (incl. vmbo-t / mavo).
- Samenwerking in de keten vmbo-mbo.

Regio Walcheren

De kansen die de ontwikkeling Sterk Techniekonderwijs Zeeland biedt, is voor de regio Walcheren een mooi moment voor krachtenbundeling en samenwerking van de vmbo's. Dit in het kader van het verkrijgen van massa binnen het techniekonderwijs, alsook een nieuwe impuls in de onderlinge samenwerking. Beiden hebben effecten op een hoogstaand techniekaanbod in de regio, dat gezamenlijk gerealiseerd kan worden. Het activiteitenplan STOZ-Walcheren ontwikkelt vijf deelprojecten die met elkaar samenhangen:

- Herontwerp onderwijs Het Technum: vmbo en mbo ontwikkelen een nieuw onderwijsconcept voor alle vmbo-leerlingen met toepassing innovatieve technieken en meer integratie van theorie en praktijk.
- Opleidingsstructuur: het ontwikkelen van een leerlijn techniek onderbouw en bovenbouw met de mogelijkheid dat leerlingen meer praktijkervaringen kunnen opdoen.
- Plan van Eisen Technum 2.0 en technieklokalen: doorontwikkeling Technum 2.0 naar een gezamenlijke en contextrijke onderwijs- en trainingsomgeving voor alle leerlingen die technische programma's volgen in de vmbo-bovenbouw.
- Samen opleiden: op scholen eigen personeel PIE tot bevoegde docenten.
- Ontwikkelen van een beheersconstruct t.b.v. Het Technum.

Regio Zeeuws-Vlaanderen

Het activiteitenplan STOZ-Zeeuws-Vlaanderen ontwikkelt drie deelprojecten, die met elkaar samenhangen:

- Ontwikkelen en faciliteren van een doorlopende algemene techniek-leerlijn vanaf de brugklas tot en met het examenjaar t.b.v. oriëntatie en keuze techniek, waarbij het huidige programma van algemene techniek (onderbouw) doorontwikkeld en geïntegreerd wordt in een totaalprogramma

dat doorloopt tot en met het examenjaar. Dit programma wordt gerealiseerd in een uitdagende, goed geoutilleerde en moderne omgeving: het 'technieklokaal van de toekomst', waar ruimte is voor het aanleren van basistechnieken, vakmanschap, moderne technieken en integrale opdrachten.

- Meisjes in de techniek: een activiteit om adviezen te ontwikkelen die als input fungeren voor inhoud en vorm van de overige techniek- onderwijsactiviteiten, om daarmee meer meisjes uit te dagen en aan te spreken om een vervolgopleiding in de techniek te gaan kiezen.
- Versterking van het huidige techniekprogramma in de beroepsgerichte leerwegen: borging en uitbouw van de kwaliteit van de huidige vakmanschaproute en ruimte bieden voor investeringen in innovatieve en toekomstgerichte gereedschappen en apparatuur.

Projectstructuur

Het project wordt aangestuurd door het Zeeuws Bestuurdersoverleg Onderwijs waarbinnen een stuurgroep is samengesteld die bestaat uit bestuurders uit de drie regio's:

- Guus Hagt (bestuurder Mondia Scholengroep);
- Klaas Terlage (bestuurder Pontes Scholengroep);
- Piet de Witte (bestuurder vo Zeeuws-Vlaanderen).

De stuurgroep wordt aangevuld met een vertegenwoordiger vanuit het bedrijfsleven en het mbo. Mondia Scholengroep fungeert als penvoerder voor het project.

Tijdens de zomervakantie 2018/2019 zijn er stappen ondernomen voor het aantrekken van een programmamanager (Mabri Fennema) die zal rapporteren aan de stuurgroep. Huis van de Techniek zal gedurende het project waar nodig en wenselijk activiteiten faciliteren, ondersteunen en adviseren.

Vanzelfsprekend zullen binnen de scholen projectleiders en/of contactpersonen worden aangesteld, die in samenwerking met in- en externe collega's de plannen verder vorm en invulling gaan geven.

Projectfasering

Formeel gaat het project op 1 januari 2020 van start. Ter voorbereiding zullen medio oktober en november 2019 regionale bijeenkomsten worden georganiseerd om in samenspraak met bedrijven in de directe omgeving van de scholen de plannen te bespreken en verder uit te werken. Een belangrijke doelstelling van de projectsubsidie is immers om het technisch onderwijs te innoveren en beter aan te laten sluiten bij de behoeften en wensen van het bedrijfsleven.

Tot slot

Bij de regeling Sterk Techniekonderwijs hoort de toezegging van de overheid dat wanneer uit de evaluatiefase blijkt dat een regio haar plannen gerealiseerd heeft, de toegekende middelen met ingang van 2024 structureel zullen worden. Voor het Zeeuws vmbo-onderwijs gaat dit om ruim € 10 miljoen euro.

Ga voor meer informatie naar de [website](#) van Sterk Techniekonderwijs of [download](#) het Techniekpact Zeeland (pdf).